



Oppikurssi sosialismissa

Laatinut ALGERNON LEE



Julaistaan Rand-koulun kirjjeenvaihdelakaina. Koulun luovalla Sakenille mukaeltu

LÄKSY XXII

Sosialistien päämäärät ja menettelytavat.

Sosialistinen ihanne. — Taistellusaan etujensa puolustamiseksi ja edistämiseksi kapitalistisen järjestelmän sisällä, proletariaatti kehittää laajempia pyrkimyksiä — pyrkien täydellisesti vapauttamaan itsensä kukistamalla kapitalismin ja järjestämällä yhteiskunnan uusille perusteille. Yhteiskunnallisen uudelleen järjestämisen luonne, johon proletariaatti pyrkii, voidaan selittää muutamilla sanoilla — yhteiskunnallisesti perustettujen, yhteiskunnallisesti käytettyjen ja yhteiskunnallisesti tarpeellisten tuotantovälineiden kollektiivinen omistus ja kansanvaltainen hallinto. Tämän tunnustaminen ainoana keinona työväenluokalle pelastua kapitalistisesta riistosta seuraa loogillisesti kahden tosiasian tunnustamista: Ensiksi, koska yksilöllinen orjuus on poistettu (askel, jonka kapitalismi itse on suorittanut) niin työläisten riisto lepää yksinomaan sillä seikalla, että toiset omistavat ne välineet, joita työläisten on käytettävä tehdäksensä työtä ja elääkseen; toiseksi, että välineiden käyttöä ja omistusta ei voida yhdistää yhteen ja samaan henkilöön yksilöllisellä pohjalla, heittäväntä syrjään niitä etuja, jotka kapitalistinen suurtuotanto on esille lohtinut.

Me tulemme huomaamaan, että sosialistinen ihanne ei ole vastakkainen yksityisomistukselle yleisesti, mutta ainoastaan sellaiselle yksityiselle omistukselle, joka antaa yhdelle ihmiselle vallan toisen ihmisen elämän yli. Se ei vastusta kulutusesineiden yksilöllistä omistamista eikä edes yksityisesti omistettuja tuotannon välineitä.

On melkein arvotonta meille järkeillä tulevan yhteiskunnan yksityiskohdista — kuinka hallitusmiehet valitaan, kuinka tuotteet jaetaan, kuin-

ka työläisiä hankitaan riittävässä määrässä kunkin teollisuuden alalle j. n. e. Nämä kysymykset voidaan ratkaista vasta sitte kun peruskysymyksissä on voitettu. Me voimme aivan turvallisesti jättää niiden ratkaisun siksi kunnes niiden ratkaisuaika tulee, luottaen, että sitte kun ihmiset kollektiivisesti ovat tulleet oman elämänsä herroiksi heillä ei tule olemaan minkäänlaisia syitä esiintyä tyrannina itseään kohtaan.

Sosialistinen politiikka. — Kun me sanomme, että sosialismi on välttämättömyyden pakolla tuleva, me emme tarkoita sitä, että se tulee vaikei kukaan työskentelisi sen eteen. Me tarkoitamme, että kapitalistiset olosuhteet tulevat lopulta pakottamaan voimakkaan ja lopulta vastustamattoman työväenluokan pyrkimään tämän ihanteen toteuttamiseen.

Nykyinen järjestelmä pysyy voimassa kaikissa perusmuodoissaan, kuinka paljon sitä muovaitaneekin yksityiskohdissaan, niin kauan kuin valta pysyy siitä hyötyä nauttivien kansaluokkien käsissä. Se muuttuu vasta sitte kun kyllin voimakas aines tietoisesti kannattaa sen muuttamista. Sosialistisen yhteiskunnan tuleminen riippuu proletariatin voitosta taistelussaan vallasta. Tässä on aivan kaikkiin sosialistista politiikkaa koskeviin kysymyksiin. Meidän perussääntönämme täytyy olla seurata sellaisia menettelytapoja, jotka pyrkivät voimistuttamaan proletariaattia taistelussaan porvariston kanssa. Joitain tarkemmin määriteltyjä tämän kanssa sopuoinnussa olevia periaatteita on tullut käytäntöön sosialistien saamien kokemusten kautta kahden sukupolven ajalla.

Liike, jonka päämääränä on ylläpitää hallitseva luokka tai saattaa uusi luokka jollakin hetkellä vallassa olevan luokan tilalle, voi huomata etujensa mukaiseksi myöntää poliitil-

liset oikeudet osalle kansasta ja työskennellä sellaisen järjestön kautta, jota hallitaan ylhäältä päin. Sosialistisen liikkeen, koska sen tarkoitus on hävittää luokkavalta, on kokonaan päinvastoin ei ainoastaan pyrittävä valtiollisten laitosten kansanvaltauttamiseen, mutta sen myös on noudatettava kansanvaltaa omissa riveissään. Kansanvalta ei merkitse sitä, että kullakin on oikeus tehdä kuten haluttaa. Se merkitsee sitä että kaikilla on oikeus lausua mielipiteensä vapaasti ja yhtäläinen sananvalta päätösten teossa samoin kuin jokaisella on velvollisuus toimia tehtyjen päätösten voimaan saattamiseksi.

Sosialistisen liikkeen välttämättömyyden pakosta on oltava kansainvälistä muotonsa ja henkensä puolesta ja sen täytyy taistella militarismia ja jingoismia vastaan. Tämä ajatus ei perustu pelkille tunteille. Sen aineellinen perustus on siinä tosiasiasa, että teollisuus ja kauppa ovat kansainvälisiä luonteeltaan; että kaikkiin rotuihin ja heimoihin kuuluvia työläisiä työskentelee sekaisin kaikissa maissa ja kärsivät kaikkialla melkein yhtäläisen riiston alaisina; että he kilpailevat toistensa kanssa suorasti tai epäsuorasti, niin että jokainen muutos parempaan tai huonompaan päin yhdessä maassa aikaan saa samallaisia seurauksia työläisille muissa maailman osissa; että sota ja sotaan valmistautuminen hyödyttävät vain vissejä omistajaryhmiä, kun se taas hajottaa ja heikentää köyhälistöä ja kääntää heidän huomionsa pois yhteiskunnallisista kysymyksistä.

Tämän liikkeen täytyy olla avoimesti vallankumouksellinen — sts. se ei saa unohtaa eikä salata lopullista päämääräänsä. Sen täytyy pitää päämäärä aina silmänsä edessä, tietääkensä, että josko jokainen suunniteltu toimenpide lähentää sitä päämääräänsä eli ei. Sen täytyy julistaa päämääränsä, koska uudet tulokkaat, jotka on saatu petoksella, joko luopuvat liikkeestä tultuaan käsittämään sen todellisen luonteen, tai, siinä pysymällä, häiritsevät sen edistystä tai kääntävät sen oikealta uraltaan. On pidettävä mielessä, että liikkeen vallankumoukselliseen luonteeseen ei kuulu röyhkeästi loukata vallitsevia käsityksiä tai ennakkoluuloja eikä väkivaltaisten ja laittomien menettelytapojen esittäminen, vaan siihen kuuluu ajatuksella ja kärsivällisyydel-

lä työskenteleminen proletariatin lopullisen voiton saamiseksi. On olemassa "leikki"-vallankumouksellisuutta, joka unohtaa sen seikan, että se joka on kapitalismivastaista voi aivan samalla tavalla olla sosialismivastaistakin ja joka pyrkii hämmentämään mielen ja hävittämään köyhälistöjoukkojen kurin.

Sosialistisen liikkeen täytyy olla käytännöllistä — se on, sen täytyy käydä käsiksi päivän kysymyksiin, erikoisesti niihin, jotka suoranaisesti koskevat työväenluokkaa. Sikäli kuin se ei ole vastakkaista liikkeen vallankumouksellisille periaatteille, se on sen tarpeellinen lisäke. Yhteiskunnallinen vallankumous ei ole toimenpide, joka suoritetaan joskus tulevaisuudessa; se on taistelua, jota nyt taistellaan. Päämäärä ja keinot ovat yhtä tärkeitä; kummallakaan ei ole mitään merkitystä ilman toista. Liikkeen sisällä olevat äärimmäisyydet, jotka kantavat opportunistien ja imobilistien nimiä, joita he antavat toisilleen, ovat yhtäläisesti väärässä jättäessään tämän seikan huomioonottamatta. Josko me "kasvamme" sosialismiin uudistussarjan kautta, tai josko luokkavastakohtat kärjistyvät siksi kunnes ratkaiseva taistelu lopettaa sen, on teoreettinen kysymys, josta paljon keskustellaan sosialistien keskuudessa. Yleisemmin tuetaan viimeistä katsomusta, joka on selostettu aikaisemmassa läksyssä. Mutta vaikka hyväksytäänkin tällainen katsomus, niin tosiasiana pysyy, että sosialistipuolue, käyttämällä suuren osan voimastaan sellaisten kysymysten eteen, kuin on työpäivän pituus, tehtaiden terveellisinä pitäminen, sairaus-, tapaturma-, työttömyys- ja vanhuusvakuutus, lasten työn rajoittaminen, työläisten asunto-olojen parantaminen, yleinen terveys, kansanvalistus, yhteiskunnallisen omistuksen laajentaminen, valtiollisen kansanvallan ja järjestymisoikeuden käytäntöön saaminen, edistää vallankumouksellista päämääräänsä, koska tällaiset uudistukset, silloin kun ne on voitettu järjestelmällisessä luokkataistelussa, lisäävät proletariatin ruumiillisia ja henkisiä voimia, innoittavat sitä itseluottamuksella, lujittavat sen solidarisuutta ja antavat sille kokemusta kuriin totutetussa toiminnassa.

Taistelua on käytävä yhtä aikaa valtiollisella ja taloudellisella taistelukentällä. Kokemus on osoittanut,

että puhdas ja pelkkä ammattiunionismi ja pelkkä parlamentaarinen toiminta ovat melkein yhtä tehottomia; kumpikaan ei voi kehittyä normaalisesti ja käyttää koko voimaansa toisen avulla. Joissakin maissa yksi ja sama järjestö käy kumpaakin taistelua, mutta näyttää paremmalta, että puolue ja unionit omaavat eri järjestöt, niin että viimeksimainitut voivat ottaa piiriinsä kaikki työläiset kullakin ammatti- ja työlälalla katso-matta mihin puolueeseen he kuuluvat ja ensiksi mainittu voi ottaa riveihinsä kaikki henkilöt, jotka hyväksyvät puolueen periaatteet, tehköötpä he sitten mitä työtä tahansa. Puolueen ja unionien jäsenet tulevat näinmuodoin olemaan sekaisin ja kumpikin järjestö voi täyttää erikoisia tehtäviään, neuvotellen toistensa kanssa ja auttaen toinen toistaan aina silloin kun se on tarpeellista. Ja kolmas toiminnan haara, työläisten osuustoiminta, on viimeisten vuosien ajalla kehittynyt laajassa määrässä Euroopassa ja se on arvokas apujärjestö näille kahdelle.

Liikkeen kasvatuksellista puolta ei saa koskaan laiminlyödä. Tämä on yhtä tärkeä kuin puolueen kansanvaltaisuuskin. Tietämätön jäsenistö on aina johtajiansa armoilla huolimatta siitä minkälainen koneisto suoraan valintaa, yleisäänestystä ja takaisin kutsua varten järjestöllä lie-nekin. Ja kaikkein vaarallisemmat harhaanjohtajat ovat ne, jotka kehu-vat sen tietämättömyyttä, käyttävät edukseen sen ennakkoluuloja ja ää-nekkäästi väittävät ei pyrkivänsä johtajiksi. Puolueen täytyy olla valistaja samalla tavalla puolueen ulko-puolella olevaa yleisöä kuin omaa jäsenistöäänkin kohtaan. Puolueena sen täytyy pyrkiä saamaan ääniä ja ehdokkaitaan valituksi. Vaalimenestyksen tärkeyden väheksyminen on naurettavaa. Mutta sen on saatava ääniä saamalla äänestäjät vakuute-ruksi asiansa oikeudellisuudesta tai muussa tapauksessa sen saamat voitot kääntyvät häviöiksi. Miehet, jotka eivät ymmärrä sen puolueen poliittikkaa, jota he tukevat äänestys-uurnalla, eivät voi tukea valitsemiaan virkailijoita. Ennenaikainen voitto voi olla pahempi kuin se joka on liiaksi viivähtänyt. Sosialistisen lii-keen tehtävä on niin vakava, että se vaatii toteutuksensa koko proletariatilta laajaa ja syvällistä valis-tusta.

Yhteiskunnallinen vallankumous voidaan käsitettävästi suorittaa väkivä:teisittä ja laittomitta keinoina. Missä määrin se saadaan siten suori-tetuksi riippuu suuresta määrässä määrässä vanhoillisten ainesten menettelytavoista tuntiessaan vallan luisuvan pois käsistään. Sosialistinen liike mieluummin käyttää rauhallisia ja laillisia menetelytapoja ja luottaa niihin kaikkialla missä se on mahdol-lista. Tällainen kanta ei johdu yksin-omaan kunnioituksesta lakia ja vastenmielisyydestä raakaa voimaa koh-taan; on olemassa painokkaampia-kin syitä. Menneiden aikojen vallan-kumouksissa voitiin onnistua siten, että kansan toimelias vähemmistö väkivaltaisesti kukisti vanhat laitokset. Näissä vallankumouksissa enem-mistön hallitsijat vain vaihtuivat. Meidän vallankumouksemme ei voi olla tällainen. Sosialistinen yhteis-kunta ei saa levätä suuren enemmistö-n passiivisella suostumuksella, vaan sen täytyy perustaa sen aktiiviseen hyväksymiseen. Sellaista hyväksymis-tä ei voideta väkivallalla. Vähemmistö-n yritys perustaa sosialismi väki-vallalla vieroittaisi vain ne joiden kannatus sille on tarpeellinen. Tä-män lisäksi sotilaallisen vallan pää-paino on melkein varmasti kapitalis-min puolella siihen asti kuin enem-mistö haluaa muutosta; siksi onkin hallitsevan luokan taholta edullista saada aikaan väkivaltainen taistelu silloin kun se vielä on edullisessa ase-massa. Tunnesyyt, teoria ja koke-mus tukevat sitä mielipidettä, että ajatteilimmepa me mitä tahansa mah-dollisuudesta saavuttaa lopullinen ratkaisu fyysillisellä voimalla, liik-keen on asetettava toivonsa kansan enemmistön puolelensa kääntämi-seen; sen on katsottava aseellisen voiman käyttöä suotavana vain siinä tapauksessa kuin se on puolustetta-va aattelevitysoikeuttaan, siihen asti kuin se on tarpeellista käyttää enemmistön tahdon voimaanpanemi-ssa.

Luokkavallan päättymisen. — Lau-sunto, että proletariatin voitto merkitsee luokkajaon, luokkavallan ja luokkataistelun päättymistä ei ole ai-noastaan pelkkä hurskas toivomus, mutta se on tieteellinen ennustus. Meidän aikoihimme asti luokkaval-lan olemassaolon on oikeuttanut se seikka, että luokkayhteiskunnat ovat olleet taloudellisesti tehokkaampia kuin luokattomat, koska vain har-

voilla ihmisillä on voinut olla vapaa-aikaa ja sivistystä, joka teki heidät kykeneviksi johtamaan asioita, hankkimaan uusia tietoja. Mutta tiede on vihdoinkin tehnyt ihmisen luonnon herraksi. Keksinnöt ovat niin lisänneet hänen tuotantokykyään, että tasapuolisten tuotteiden jaon vallitessa, kenenkään ei tarvitse olla liiaksi rasitettu työltä ja kaikki voivat nauttia riittävästä vapaa-ajasta ja olla osallisina kulttuurista, korkeammasta kuin mitä menneisyyden tai nykyisyyden hallitsevat luokat omasivat. Tuotanto on tullut yhteiskunnalliseksi tehtäväksi ja kansajoukot ovat lopultakin tulleet kykeneviksi kansanval-

taisesti johtamaan sitä yhteiseksi hyväksi. Valta-taistelussa heidän kykeneväisyytensä toteutuu. Kuten yhden ihmisen omistusoikeus toisen ruumiiseen ja hänen työvoimaansa on poistettu, siten nytkin yhden ihmisen omistusoikeus toisen tilaisuuteen käyttää työvoimaansa pyyhkäistään syrjään. Kaikki tulevat yhteisiksi omistajiksi ja työvereiksi. Vapauttacsaan itsensä porvariston vallasta, yhteiskunta täten vapauttaa itsensä sokeiden taloudellisten voimien valanalaaisuudesta. Uusi luku historiasa aukenee, jossa ihmiskunta tietoisesti muodostaa ympäristönsä ja johtaa omaa edistystään.

(Loppu).



Kuvia Suomen luokkasodasta

(True translation filed with the post-master at Fitchburg, Mass., as required by the act of Oct. 6, 1917).



Saksalaisten joukkojen paraadi Vaasassa.